

Razmere na področju človekovih pravic v Iranu, zlasti množične usmrtitve in nedavna smrt pisca bloga Satarja Beheštija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 22. novembra 2012 o razmerah na področju človekovih pravic v Iranu, zlasti množičnih usmrtitvah in nedavni smrti pisca bloga Satarja Beheštija (2012/2877(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iranu, zlasti tistih o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 23. oktobra 2012 o nedavnih desetih usmrtitvah v Iranu,
 - ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 11. novembra 2012 o smrti iranskega pisca bloga Satarja Beheštija v zaporu,
 - ob upoštevanju poročila posebnega poročevalca OZN o stanju človekovih pravic v Iranu z 13. septembra 2012,
 - ob upoštevanju izpustitve pastorja Jusefa Nadarkanija iz zapora septembra 2012,
 - ob upoštevanju resolucije generalne skupščine Združenih narodov št. 62/149 z dne 18. decembra 2007 in št. 63/168 z dne 18. decembra 2008 o moratoriju na izvajanje smrtnih kazni,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije in Konvencije o otrokovih pravicah, katerih podpisnica je Iran,
 - ob upoštevanju člena 122(5) in 110(4) Poslovnika,
- A. ker je za sedanji položaj človekovih pravic v Iranu značilen stalen vzorec sistematičnih kršitev temeljnih pravic; ker zagovorniki človekovih pravic (zlasti aktivisti za pravice žensk, otrok in manjšin), novinarji, blogerji, umetniki, študentski voditelji, odvetniki, sindikalisti in okoljevarstveniki še naprej živijo pod velikim pritiskom in ob stalni grožnji, da bodo prijati;
- B. ker je pisca bloga Satarja Beheštija, ki je na internetu izrazil kritiko do iranskega režima, 30. oktobra 2012 zaradi domnevnega kibernetnega kriminala prijela specializirana kibernetna policijska enota, znana pod imenom Fata, in je v priporu umrl; ker natančne okoliščine njegove smrti še niso pojasnjene in ker iz več poročil izhaja, da je bila njegova smrt posledica mučenja v iranskih prostorih za pridržanje;
- C. ker so članom družine Satarja Beheštija v Iranu grozili, da jih bodo prijeli, če bodo s predstavniki medijev spregovorili o njegovi smrti ali vložili tožbo zoper domnevne krivce za mučenje;

- D. ker je smrt Satarja Beheštija še en tragičen primer sistematičnega in stalnega mučenja, slabega ravnanja in zanikanja človekovih pravic, ki so jim zaporniki vesti v Iranu stalno izpostavljeni, medtem ko varnostni in obveščevalni agenti delujejo v razmerah popolne nekaznovanosti;
- E. ker se je po več dnevih molka glede smrti Satarja Beheštija iranski sodni svet za človekove pravice obvezal, da bo pregledal vse vidike primera in odločno preganjal vse, ki jim bo dokazana krivda;
- F. ker je podpredsednik iranskega parlamenta Mohamed Hasan Abutorabifard 11. novembra 2012 izjavil, da bo primer preiskal iranski parlamentarni odbor za nacionalno varnost in zunanjo politiko;
- G. ker je posebni poročevalec ZN o položaju človekovih pravic, izvensodnih pobojih, mučenjih in svobodi izražanja v Iranu pozdravil odločitev iranskega parlamenta in sodstva, da preiščeta Beheštijevo smrt, obenem pa ugotavljal, da obstajajo informacije o številnih primerih, ko so v Iranu priporniki med pridržanjem umrli zaradi slabega ravnanja ali mučenja, pomanjkanja zdravniške oskrbe ali zanemarjanja;
- H. ker je bil 22. oktobra 2012 Sajid Sedighi skupaj z drugimi devetimi moškimi usmrčen na podlagi obtožb kaznivih dejanj v zvezi z drogami; ker večini teh moških ni bilo zagotovljeno pošteno sojenje in so bili med pridržanjem mučeni;
- I. ker so po Sedighijevi usmrtitvi oblasti posvarile njegove družinske člane, naj ne govorijo s predstavniki medijev, ter jim prepovedale, da bi po pogrebu organizirali javno pogrebno svečanost;
- J. ker se je v zadnjih letih v Iranu dramatično povečalo število usmrtitev, tudi mladoletnikov, saj so jih od začetka letošnjega leta našteali že več kot 300; ker se smrtna kazen redno izreka v primerih, ko se obtoženim odrekajo predpisane procesne pravice, in za kazniva dejanja, ki po mednarodnih standardih ne sodijo med najresnejša kazniva dejanja;
- K. ker iranske oblasti še naprej vzpostavljajo t. i. *halal* internet, s katerim Irancem dejansko odrekajo dostop do svetovnega spleta, ter uporabljajo informacijsko-komunikacijske tehnologije, da teptajo temeljne svoboščine, kot sta svoboda izražanja in zbiranja; ker Iran krati internetno svobodo z omejevanjem dostopne pasovne širine, izgradnjo strežnikov, ki jih upravlja država, posebnimi internetnimi protokoli, ponudniki internetnih storitev in iskalniki ter z blokiranjem dostopa do mednarodnih in nacionalnih spletnih socialnih omrežij;
- L. ker je bila nagrada Saharova za svobodo misli za leto 2012 podeljena dvema iranskima aktivistoma, odvetnici Nasrin Sotude in filmskemu režiserju Džafarju Panahiju; ker Nasrin Sotude prestaja zaporno kazen zaradi njenega opozarjanja na zlorabe človekovih pravic v Iranu; in ker je potem, ko so ji odrekli družinske obiske, začela gladovno stavkati; ker je Džafar Panahi vložil pritožbo proti šestletni zaporni kazni, 20-letni prepovedi snemanja filmov in prepovedi potovanja, ki so mu bile naložene;
- 1. izraža veliko zaskrbljenost zaradi nenehnega slabšanja stanja človekovih pravic v Iranu, vse večjega števila političnih zapornikov in zapornikov vesti, stalnega velikega števila usmrtitev, tudi mladoletnikov, razširjenega mučenja, nepoštenega sojenja, izredno visokih varščin ter hudega omejevanja svobode obveščanja, izražanja, zbiranja, veroizpovedi,

izobraževanja in gibanja;

2. je globoko zaskrbljen zaradi smrti Satarja Beheštija v zaporu; poziva iranske oblasti, naj temeljito preiščejo primer, da ugotovijo natančne okoliščine njegove smrti;
3. je globoko zaskrbljen zaradi poročil, iz katerih izhaja, da so Beheštija v zaporu mučili; poziva iranske oblasti, naj zagotovijo, da se vsi primeri domnevnega mučenja in krutega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v prostorih za pridržanje preiščejo ter da bodo storilci kaznovani za svoja dejanja; opozarja, da uporaba telesnega kaznovanja, kar je isto kot mučenje, ni združljiva s členom 7 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
4. odločno obsoja uporabo smrtne kazni v Iranu in v skladu z resolucijama št. 62/149 in 63/168 generalne skupščine Združenih narodov poziva iranske oblasti, naj do odprave smrtne kazni uvedejo moratorij za usmrtitve; poziva iransko vlado, naj prepove usmrtitve mladoletnikov in preuči možnost, da bi spremenila vse smrtne kazni, ki zdaj grozijo mladoletnikom; poziva iransko vlado, naj objavi statistiko o smrti kazni in dejstva v zvezi z vodenjem sodnih postopkov v primerih smrtne kazni;
5. globoko obžaluje pomanjkanje pravičnosti in preglednosti sodnega postopka ter odrekanje ustreznega dolžnega postopanja; poziva iranske organe, naj vsem priprtim osebam zagotovijo strogo spoštovanje poštenega sojenja in dolžnega postopanja, kot določa Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah;
6. poziva iranske oblasti, naj izpustijo vse politične zapornike in zapornike vesti, vključno z Nasrin Sotude, ki je prejela nagrado Saharova skupaj z Džafarjem Panahijem, ter jima dovolijo, da prideta decembra 2012 v Evropski parlament po nagrado; izraža zaskrbljenost zaradi vse slabšega zdravstvenega stanja Nasrin Sotude; poziva iransko sodstvo in upravo zapora, naj v primeru Nasrin Sotude prenehajo s slabim ravnanjem; izraža naklonjenost in polno solidarnost glede njenih zahtev; poziva iranske oblasti, naj omogočijo vsem zapornikom dostop do odvetnika po njihovi izbiri, potrebno zdravstveno oskrbo in družinske obiske, do katerih imajo pravico po mednarodnem pravu človekovih pravic, ter naj jih obravnavajo dostojno in spoštljivo;
7. poziva iranske oblasti, naj dovolijo mirne proteste in odpravijo številne težave, s katerimi se sooča iransko prebivalstvo;
8. poziva iranske organe, naj zagotovijo versko svobodo v skladu z iransko ustavo in Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah;
9. poziva iranske oblasti, naj pokažejo, da so trdno odločene sodelovati z mednarodno skupnostjo pri izboljšanju stanja človekovih pravic v Iranu, ter poziva iransko vlado, naj izpolni vse svoje obveznosti, tako po mednarodnem pravu kot po mednarodnih konvencijah, ki jih je podpisala;
10. meni, da bi obisk posebnega poročevalca ZN lahko pomagal ustvariti pregled stanja človekovih pravic v Iranu; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da Iran od leta 2005 ni sprejel nobenega obiska posebnih poročevalcev ZN ali visoke komisarke za človekove pravice; poziva Iran, naj izpolni izraženo namero, da bo v letu 2012 dovolil obisk posebnega poročevalca o položaju človekovih pravic v Iranu dr. Ahmeda Šahida;

11. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z Evropskim parlamentom učinkovito uporabi novi instrument za demokracijo in človekove pravice, da podpre demokracijo in spoštovanje človekovih pravic v Iranu, vključno s svobodo izražanja na spletu;
12. poziva predstavnike EU in podpredsednico Komisije/visoko predstavnicu Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj spodbujajo iranske oblasti k ponovni vzpostavitvi dialoga o človekovih pravicah; ponovno poudarja pripravljenost, da začne dialog na temo človekovih pravic z Iranom, in sicer na vseh ravneh in na osnovi univerzalnih vrednot, ki so zapisane v ustanovni listini in konvencijah Združenih narodov;
13. spoštuje pristop EU na dveh ravneh do Irana (sankcije, združene z diplomacijo), vendar je obenem zaskrbljen zaradi negativnih učinkov daljnosežnih sankcij zoper Iran na iransko prebivalstvo, vključno s porastom inflacije in pomanjkanjem nujnih dobrin, zlasti zdravil;
14. poziva Svet, naj okrepi ciljne ukrepe zoper iranske posameznike in subjekte, vključno z državnimi institucijami, ki so odgovorni za hude kršitve človekovih pravic in omejevanje temeljnih svoboščin, zlasti z zlorabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij in interneta ter cenzuro medijev, ali vpleteni vanje; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se vse premoženje in nepremičnine Irancev, na katere so usmerjeni omejevalni ukrepi in ki se nahajajo v EU, zasežejo in zamrznejo;
15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju Združenih narodov, svetu OZN za človekove pravice ter vladi in parlamentu Islamske republike Iran, obenem pa naj se ta resolucija prevede v farsi.